

*Д. Сергієнко, студентка магістратури
А. Олексієнко, к. філол. н., доц.
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

ВИВЧЕННЯ КЛІНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Актуальність теми зумовлена важливістю клінічної латинської термінології у медичній практиці та активним розвитком технологій штучного інтелекту в освітньому середовищі. Клінічна термінологія є основою професійної комунікації в медицині та потребує системного й точного засвоєння. Сучасна освіта характеризується впровадженням інноваційних підходів до подання й опрацювання навчального матеріалу, серед яких вагоме місце посідають інструменти штучного інтелекту. Вони забезпечують оперативний доступ до довідкової інформації, пояснення термінів і мовних правил, а також підтримують індивідуалізацію навчального процесу. У зв'язку з цим доцільним є аналіз можливостей використання сучасних цифрових інструментів для підвищення ефективності вивчення клінічної латинської термінології, що має складну структуру та словотвірні особливості.

Проблема практичного використання штучного інтелекту у викладанні мовної та термінологічної підготовки медичних фахівців є актуальною та активно досліджується в сучасній педагогічній науці. У наукових розвідках висвітлюються питання інтеграції технологій штучного інтелекту в освітній процес, можливості реалізації адаптивного навчання, а також переваги й потенційні ризики застосування таких систем у підготовці здобувачів освіти.

Штучний інтелект розглядається як мультимодальний інструмент навчання, що забезпечує поєднання текстових, візуальних і аудіальних ресурсів та сприяє ефективному засвоєнню професійної й клінічної термінології. Мультимодальність визначається як одна з ключових умов результативного використання цифрових технологій у мовній підготовці. Зазначені підходи формують теоретичне підґрунтя для застосування штучного інтелекту у вивченні клінічної латинської термінології.

Попри велику кількість наукових публікацій, присвячених використанню штучного інтелекту в освіті, проблема його цілеспрямованого застосування саме у викладанні клінічної латинської термінології залишається недостатньо систематизованою та потребує подальшого методичного й практичного опрацювання. Саме тому ця тема є надзвичайно актуальною, оскільки поєднує потребу якісної професійної підготовки майбутніх медичних фахівців із сучасними технологічними можливостями персоналізованого та адаптивного навчання.

З огляду на це виникає потреба конкретизувати, які саме дидактичні функції та навчальні можливості можуть забезпечувати системи штучного інтелекту в опануванні клінічної термінології [3, с. 201].

Для узагальнення основних дидактичних можливостей використання систем штучного інтелекту у процесі вивчення клінічної латинської термінології доцільно подати їх у структурованому вигляді (табл. 1).

Таблиця 1 — Напрями використання штучного інтелекту у вивченні клінічної латинської термінології

Напрямок використання	Приклад застосування	Навчальний ефект
Пояснення термінів	Автоматичне тлумачення латинських діагнозів	Швидше розуміння значень
Морфемний розбір	Аналіз префіксів, коренів, суфіксів	Краще запам'ятовування
Тренувальні вправи	Генерація тестів і завдань	Самоконтроль
Переклад	Латина → українська/англійська	Перевірка правильності
Адаптивне навчання	Індивідуальні підказки	Персоналізація навчання

Джерело: сформовано авторами

Отже, подані у таблиці 1 напрями свідчать, що системи штучного інтелекту можуть виконувати не лише довідкову, а й тренувальну та аналітичну функції, підвищуючи ефективність засвоєння клінічної термінології.

Разом із тим, для об'єктивної оцінки доцільності впровадження таких інструментів необхідно враховувати не тільки їхні педагогічні можливості, а й потенційні обмеження та ризики використання (табл. 2).

Таблиця 2 — Переваги та обмеження використання штучного інтелекту у вивченні термінології

Переваги	Обмеження
Швидкий доступ до пояснень	Можливі неточності
Індивідуалізація навчання	Потреба перевірки викладачем
Автоматична генерація вправ	Ризик поверхневого засвоєння
Доступність 24/7	Залежність від технологій

Джерело: сформовано авторами

Таким чином, як показано у таблиці 2, використання штучного інтелекту у вивченні клінічної латинської термінології є перспективним, проте потребує методично виваженого застосування та педагогічного контролю, що забезпечує поєднання технологічних можливостей із академічною точністю навчання.

Практичне застосування систем штучного інтелекту у процесі вивчення клінічної латинської термінології може реалізовуватися через низку навчальних сценаріїв [1, с. 166]. Зокрема, ефективним є використання штучного інтелекту для поетапного розбору клінічних термінів із виділенням слотовірних компонентів — префіксів, коренів і суфіксів — із поясненням їх семантики. Такий формат роботи сприяє не лише запам'ятовуванню окремих термінів, а й формуванню навичок самостійного терміноелементного аналізу.

Крім того, інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для створення варіативних тренувальних завдань: тестів, вправ на переклад, доповнення клінічних термінів, морфологічний розбір і побудову термінологічних словосполучень [2, с. 183]. Це розширює можливості самостійної роботи здобувачів освіти та підвищує інтенсивність практичного опрацювання матеріалу.

Водночас ефективність використання систем штучного інтелекту значною мірою залежить від методичної організації навчального процесу. Ці технології доцільно розглядати як допоміжний дидактичний інструмент, а не як повну альтернативу традиційному викладанню. Результати, отримані за допомогою

штучного інтелекту, потребують зверення з нормативними словниками та навчальними джерелами, особливо в галузі клінічної термінології, де важлива стандартизованість форм.

Методично виправданим є поєднання роботи з системами штучного інтелекту з аудиторним розбором термінів, контролем викладача та поетапною перевіркою правильності термінотворення.

Отже, використання систем штучного інтелекту у вивченні клінічної латинської термінології є перспективним напрямом модернізації мовної підготовки майбутніх медичних фахівців. За умови методично виваженого впровадження такі інструменти здатні підвищити доступність пояснення термінів, інтенсивність тренування та рівень індивідуалізації навчання, водночас зберігаючи потребу в академічному контролі та науковій точності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вікторова Л. В., Кочарян А. Б., Мамчур К. В., Коротун О. О. Застосування штучного інтелекту та чат-ботів під час вивчення іноземної мови // Інноваційна педагогіка. 2021. № 32. Т. 2. С. 166–173. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/32/part_2/35.pdf.
2. Калько Р. М., Декусар Г. Г., Лагун К. Д. Теоретичні та практичні засади використання методів штучного інтелекту при вивченні іноземних мов у ЗВО // Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2024. Вип. 1 (208). С. 181–187. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-208-25>.
3. Олексієнко А. В. Штучний інтелект як педагогічний інструмент у вищій медичній освіті // Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28–29 лютого 2024 року). Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. С. 201.